

11.04.2016

Olje- og energidepartementet

Høringsnotat

Forslag til endring av forskrift om energimerking av bygninger og energivurdering av tekniske anlegg (energimerkeforskriften).

1. Høringsnotatets hovedinnhold

Dette notatet redegjør for Olje- og energidepartementets forslag til endringer i forskrift 18. desember 2009 nr. 1665 om energimerking av bygninger og energivurdering av tekniske anlegg (energimerkeforskriften).

Ansvar for drift og videreutvikling av ordningen for energimerking av bygninger og energivurdering av tekniske anlegg ligger i dag hos Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE). Olje- og energidepartementet vil fra 1. juli 2016 legge ansvaret for drift og videreutvikling av ordningen for energimerking av bygninger og energivurdering av tekniske anlegg til Enova. Forslaget til forskriftsendringer legger til rette for dette. I tillegg foreslås noen språklige og redaksjonelle endringer i energimerkeforskriften.

Departementet har i brev av 13. januar 2016 bedt Enova om å gjennomføre en analyse som et grunnlag for videreutvikling av ordningene. I analysen skal Enova vurdere styrker og svakheter ved innretningen av ordningene. Den pågående analysen kan resultere i forslag om ytterligere endringer av energimerkeforskriften på et senere tidspunkt. Et eventuelt slikt forslag vil være gjenstand for egen høring.

Energimerkeordningen for bygg har vært i drift siden 2010. Ordningen omfatter drift og utvikling av energimerkesystemet, informasjonsarbeid og veiledning, regelverk og tilsyn. NVE har til nå stått for disse oppgavene.

Det har i hovedsak vært høy etterlevelse av kravet om energimerking i boligmarkedet, og ordningen har skapt oppmerksomhet om energieffektivisering i bygg. Departementet er opptatt av at energimerkeordningen skal videreutvikles og ses i sammenheng med andre virkemidler. Ordningen kan for eksempel gi gevinster i et samspill med Enovas informasjonsvirksomhet og programutvikling.

På denne bakgrunn vil departementet legge den videre driften og utviklingen av energimerkeordningen og ordningen for energivurdering av tekniske anlegg til Enova med virkning fra og med 1. juli 2016. NVE vil fortsatt være en viktig offentlig instans for energimerkeordningen. Tilsynsaktiviteten knyttet til ordningen vil fortsatt bli ivaretatt av NVE. Når det i forskriftsteksten refereres til "tilsynsmyndigheten", er det følgelig NVE det vises til.

NVE fastsatte gjeldende forskrift med hjemmel i lov 29. juni 1990 nr. 50 om produksjon, omforming, overføring, fordeling og bruk av energi m.m. (energiloven) §§ 8-1 og 8-5. Som følge av overføring av oppgaver til Enova, mener Olje- og energidepartementet at forskriftskompetansen etter energiloven §§ 8-1 og 8-5 bør ligge hos departementet.

2. Forslag til endring av forskrift om energimerking av bygninger og energivurdering av tekniske anlegg

2.1. Ansvar for drift og videreutvikling legges til Enova

I energimerkeforskriften knyttes energimerkesystemet, utstedelse av energiattest, skjemaer for energivurdering og energimerkeregisteret til NVE. Når ansvaret for drift og videreutvikling av energimerke- og energivurderingssystemet legges til Enova, må dagens henvisning til NVE endres.

Departementet foreslår en ny § 3 j) som sikrer og tydeliggjør at energimerkesystemet utformes, driftes og videreutvikles av departementet eller den departementet bemyndiger. Ved forskriftens ikrafttredelse vil departementet delegere denne myndigheten til Enova. Av retts tekniske hensyn er det ikke hensiktsmessig å nevne Enova i selve forskriftsteksten. Informasjon om Enovas ansvar og oppgaver kan ivaretas på annen måte.

I tillegg må det gjøres noen få andre endringer i forskriftsteksten som følge av at Enova overtar de nevnte oppgavene fra NVE. I tråd med dette foreslår departementet at henvisningen til "NVEs energimerkesystem" endres til "energimerkesystemet" i §§ 3 i), 10 tredje ledd og 17 første ledd.

Departementet foreslår at § 10 sjette ledd første punktum endres slik at ytterligere forutsetninger og grenseverdier for beregningene fastsettes av departementet eller den departementet bemyndiger, og ikke av NVE. For å sikre legitimitet, notoritet og forutsigbarhet knyttet til energiattesten, vil dagens energi- og oppvarmingskarakterskalaer følge forskriften, i en merknad til § 10.

Henvisningene til NVE foreslås også fjernet fra bestemmelsene om registrering av informasjon for utstedelse av energiattest i § 12 første ledd, og om registrering av data for energivurdering i § 15 andre ledd første punktum. I § 20 første og andre ledd foreslås forskriften endret slik at det ikke lenger fastsettes at NVE skal ha registeret og motta informasjonen.

2.2. Øvrige forslag til endringer

Forskriftens korttittel

Forskriftens tittel er i dag: «Forskrift om energimerking av bygninger og energivurdering av tekniske anlegg (energimerkeforskriften)». Departementet ønsker å unngå sammenblanding mellom denne forskriften og forskrift 27. mai 2013 nr. 534 om energimerking av energirelaterte produkter (energimerkeforskriften for produkter). Det bør skilles tydelig mellom de to forskriftene. Departementet foreslår derfor at tittelen til energimerkeforskriften endres til «Forskrift om energimerking av bygninger og energivurdering av tekniske anlegg (energimerkeforskriften *for bygninger*)».

Tilsyn med energimerkesystemet

NVE skal fortsatt drive tilsyn med energimerkeordningen og ordningen for energivurdering av tekniske anlegg etter at ansvaret for drift og videreutvikling av ordningene legges til

Enova. I gjeldende § 10 fjerde ledd brukes betegnelsen "tilsynsmyndigheten". For å være konsistent gjennom forskriften, og tydeliggjøre at plikten knytter seg opp mot tilsynsmyndigheten, foreslår departementet å endre forskriftsteksten slik at det i stedet for NVE står *tilsynsmyndigheten* i §§ 14 første ledd, 18 tredje ledd, 19 andre ledd og 21.

Språklige endringer

Departementet foreslår noen rent språklige endringer uten materiell betydning. I forskriften § 8 settes det inn mellomrom mellom 1000 og m^2 i første og andre ledd. I § 10 sjettede ledd andre punktum endres ordet "*forutsetningene*" til "*forutsetninger*". I § 13 første ledd bokstav b) strykes det overflødig ordet *er* før ordene *over 500 m²*. I § 13 tredje ledd settes det inn et komma etter ordet *brensel*. Ordlyden § 13 fjerde ledd forenkles gjennom en henvisning til kjelene omtalt i tredje ledd. I § 17 andre ledd byttes ordet *skje* ut med *gjennomføres*. Til sist endres § 19 første ledd bokstav a) og b) slik at det begge steder står *yrkeserfaring fra ettersyn og/eller drift*. Bindestreken etter *ettersyn* fjernes.

Oppdatering og presisering av henvisninger

I forskriften § 7 første ledd henvises det til en gammel utgave av byggesaksforskriften. Denne henvisningen oppdateres slik at det henvises til gjeldende forskrift av 26. mars 2010 nr. 488 om byggesak.

I forskriften § 10 første ledd, andre ledd andre punktum og tredje ledd andre punktum henvises det til norsk standard for beregning av bygningers energiytelse, NS 3031. Departementet foreslår å presisere at det er 2014-versjonen av NS 3031 som skal legges til grunn. Energikravene i byggteknisk forskrift viser også til 2014-versjonen av NS 3031.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser

Forskriftsendringene knytter seg til at ansvaret for drift og videreutvikling av energimerkeordningen og ordningen for energivurdering av tekniske anlegg legges til Enova. Dette vil ikke ha økonomiske eller administrative konsekvenser for brukerne av ordningen. NVE vil få reduserte utgifter forbundet med ordningene etter at ansvaret legges til Enova. Enova vil få utgifter knyttet til drift og videreutvikling av ordningene. I overføringsperioden vil det også påløpe administrative kostnader for NVE og Enova. Alle kostnader forbundet med omleggingen vil dekkes innenfor gjeldende budsjetttrammer.

Forslag til forskrift om endring av forskrift om energimerking av bygninger og energivurdering av tekniske anlegg (energimerkeforskriften)

Fastsatt xx.yy.2016 av Olje- og energidepartementet med hjemmel i lov 29. juni 1990 nr. 50 (energiloven) §§ 8-1 og 8-5.

I

I forskrift 18. desember 2009 nr. 1665 om energimerking av bygninger og energivurdering av tekniske anlegg (energimerkeforskriften) gjøres følgende endringer:

Forskriftens tittel skal lyde:

Forskrift om energimerking av bygninger og energivurdering av tekniske anlegg (energimerkeforskriften *for bygninger*)

§ 3 bokstav i) skal lyde:

- i) *energiattest*: en attest som består av et energimerke, en tiltaksliste for mulige energieffektiviseringstiltak og dokumentasjon av de faktiske opplysningene utregningen bygger på, utstedt *gjennom energimerkesystemet*.

§ 3 ny bokstav j) skal lyde:

- j) *energimerkesystem*: *system for energimerking av bygninger og energivurdering av tekniske anlegg. Systemet utformes, fastsettes, driftes og utvikles av departementet eller den departementet bemyndiger.*

§ 7 første ledd skal lyde:

Eier skal ha energiattest for nyoppført bolig eller bygning, før ferdigstillelse, jf. *forskrift 26. mars 2010 nr. 488 om byggesak (byggesaksforskriften)*.

§ 8 skal lyde:

Yrkesbygg med mer enn *1000 m²* samlet bruksareal skal ha energiattest. Yrkesbygg som er sammensatt av deler som tilhører ulike bygningskategorier, skal ha energiattest for hver enkelt del.

Yrkesbygg med mer enn *1000 m²* samlet bruksareal skal ha energiattesten eller et sammendrag av denne, synlig oppslått for brukerne av bygningen.

§ 10 første ledd skal lyde:

Energikarakteren skal beregnes i samsvar med beregningsmetodene i standarden *NS 3031:2014*.

§ 10 andre ledd andre punktum skal lyde:

Med levert energi menes i denne forskriften summen av energi som blir levert til å dekke bygningens samlede energibehov inkludert systemtap, jf. *NS 3031:2014*.

§ 10 tredje ledd skal lyde:

Utstedelse av energiattesten skal skje *gjennom energimerkesystemet*. Andre beregningssystemer kan benyttes til registrering av informasjon og beregning, så fremt disse kan beregne energitilstanden i samsvar med *NS 3031:2014*, er validert i henhold til denne standarden og kan overføre de nødvendige data *til energimerkesystemet*.

§ 10 sjette ledd skal lyde:

Ytterligere forutsetninger og grenseverdier for beregningen fastsettes av *departementet eller den departementet bemyndiger*. Sentrale *forutsetninger* og grenseverdier for beregningen skal offentliggjøres.

§ 12 første ledd skal lyde:

Eier av bolig eller bygning plikter å sørge for at nødvendig og korrekt informasjon blir registrert i energimerkesystemet slik at energiattest kan *utstedes*.

§ 13 første ledd bokstav b) første punktum skal lyde:

- b) klimaanlegg med samlet nominell effekt høyere enn 12 kW eller anleggene samlet betjener et oppvarmet *bruksareal over 500 m²*.

§ 13 tredje og fjerde ledd skal lyde:

For kjeler med nominell effekt høyere enn 100 kW, og som fyres med fossilt *brensel*, skal energivurderingen gjennomføres hvert andre år.

Eier av kjeler *som nevnt i tredje ledd*, må ha installert brenselmengdemåler på anlegget.

§ 14 første ledd andre punktum skal lyde:

Eieren plikter på forespørsel fra *tilsynsmyndigheten* og interesserte kjøpere eller leietakere å vise frem rapporten.

§ 15 andre ledd første punktum skal lyde:

Registreringen av data kan skje med annet datautstyr og dataprogram, så fremt registrering, vurdering og rapportering skjer på sammenlignbart nivå med *registreringen knyttet til energimerkesystemet*.

§ 17 første og andre ledd skal lyde:

Rapporten fra energivurderingen og fra engangsvurderingen skal lagres i *energimerkesystemet*.

Registreringen må *gjennomføres* av en uavhengig person som tilfredsstillende de kompetansekrav som stilles i § 19.

§ 18 tredje ledd skal lyde:

Kompetansen skal kunne dokumenteres på forespørsel fra *tilsynsmyndigheten*, kjøper eller leietaker.

§ 19 første ledd bokstav a) og b) skal lyde:

For energivurdering av tekniske anlegg kreves det følgende kompetanse:

- a) For kjel for fossilt brensel med nominell effekt høyere enn 20 kW: Fyringsteknisk kompetanse og minst to års yrkeserfaring fra *ettersyn og/eller* drift av kjelanlegg.
- b) For kjel for fossilt brensel med nominell effekt høyere enn 100 kW: Fyringsteknisk kompetanse og minst fem års yrkeserfaring fra *ettersyn og/eller* drift av store kjelanlegg.

§ 19 andre ledd skal lyde:

Kompetansen skal kunne dokumenteres på forespørsel fra *tilsynsmyndigheten*.

§ 20 første og andre ledd skal lyde:

Departementet eller den departementet bemyndiger skal ha et register for opplysninger om energimerking og energivurdering av tekniske anlegg.

Registeret skal inneholde informasjon som blir gitt til *den ansvarlige for registeret etter første ledd*, i forbindelse med energimerking av boliger og bygninger og energivurdering av tekniske anlegg, herunder fødselsnummer eller organisasjonsnummer.

§ 21 skal lyde:

Ved overtredelse av bestemmelsene i § 4 til § 8 og § 12 til § 17 kan *tilsynsmyndigheten* ilegge overtredelsesgebyr i medhold av energiloven § 10-7.

II

Forskriften trer i kraft 1. juli 2016.